

Plán výchovy a péče v dětské skupině Čekanka

1. Základní údaje

Provozovatel: Šemík – spolek při Dětské jezdecké škole
Tyršovo návrší 119, 664 01 Řícmanice

Název: Dětská skupina Čekanka

Místo provozu: Bílovice nad Svitavou 815,664 01

E-mail: lscekanka@gmail.com

Telefon: +420 737 850 446

Pečující osoba: Anna Retková

Odpovědná osoba: Ing. Lenka Lišková

Kapacita zařízení: 6 dětí

Věk: 18 měsíců – 6 let

2. Podmínky péče

Prostory Dětské skupiny se nachází v areálu Dětské jezdecké školy Řícmanice mezi obcemi Bílovice nad Svitavou a Řícmanicemi. Areál je dostupný po asfaltové cestě z Řícmanic, vzdálený cca 1 km od centra obce, parkoviště pro auta se nachází přímo před areálem.

Specifičnost umístění spočívá v nádherné lokalitě na okraji lesa bez návaznosti na jakoukoli zástavbu či frekventovanou silnici. Čekanka využívá k zázemí prostory klubovny, šatny a sociálního zařízení Dětské jezdecké školy, které odpovídají všem hygienickým požadavkům na dětské skupiny. Dále využívá dětské hřiště přímo před zázemím klubovny, zahradu a další zázemí Lesní mateřské školy Šemíček, se kterou velice úzce spolupracuje. Venkovní i vnitřní prostory splňují veškeré stavební, hygienické, provozní a bezpečnostní požadavky vyplývající ze zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.

Dalším benefitem je bezprostřední blízkost lesa, který je využíván při pobytu dětí venku, pro pozorování přírody, a mnoho dalších aktivit.

Provoz a výchovu dětí zajišťuje vychovatelka Anna Retková, která je absolventkou kurzu "Chůva pro dětské skupiny" a dále studuje vysokou školu - obor Speciální pedagogika na Masarykově univerzitě Brně, jako zástupce zde pracuje Ing. Lenka Lišková (asistent pedagoga), provozní pracovník - vydávání obědů, pomoc s dětmi - Eva Lorencová (kurz chůva). V případě potřeby jsou k dispozici další pracovníci se vzděláním v oblasti výchovy předškolních dětí, se zdravotním kurzem

Celodenní stravu dodává firma Vitalité Zdravý Restaurant s.r.o. – denně dováženo čerstvé – svačiny i obědy. Při jídle je vždy přítomna další asistentka s hygienickým proškolením, znalostí HCCP, zdravotním průkazem. Mladším dětem poskytujeme při nácviu

samostatného stravování pomoc, jídlo nabízíme, ale nenutíme. Pitný režim je zajištěn po celý den, děti si nosí vlastní lahvičky na pití, během dne jsou doplňovány – voda, neslazený čaj, případně ovocné šťávy.

Další informace o stravě naleznete v příloze č. 1.

3. Organizace výchovy a péče

Dětská skupina Čekanka vznikla při LMŠ Šemíček, jako přípravná třída pro nejmenší děti. Jedná se o skupinu pouze 6 dětí ve věku od 2 do 6 let, vzhledem k umístění mladších dětí. Nízký počet dětí zajišťuje individuální přístup a umožňuje pohodový a přirozený přechod z rodinného do skupinového prostředí.

Denní režim je rozdělen do programových bloků tak, aby byla zajištěna kontinuita programu, i když některé děti odcházejí po obědě domů. Organizace dne je popsána v příloze č. 2 a v pravidlech Dětské skupiny.

Vedení programu a další péči zajišťuje dětem vychovatelka s patřičným vzděláním, popřípadě i pomocné pracovnice, viz. personální zajištění. .

Vzhledem k malému počtu dětí ve skupince i jejich věkově blízkému rozložení pracuje vždy celá skupinka společně. Pokud je to možné, zúčastňuje s programů LMŠ Šemíček (výlety, divadla, exkurze apod.); zde je vždy zajištěn další dozor. Děti v LMŠ Šemíček jsou vedeny k tomu, aby pomáhaly svým mladším kamarádům z Čekanky a braly na ně ohled při společných aktivitách.

Speciální programy a změny v režimu dne jsou vždy včas sdělovány rodičům a rodiče mohou zvolit účast či neúčast dítěte na programu.

Denní režim je pravidelný, ale zároveň dostatečně flexibilní s ohledem na individuální potřeby dětí a jejich věk. Základem je pravidelné střídání volných a různorodých řízených aktivit, doby stolování a doby odpočinku. Je důležité, aby se dítě cítilo v jasně strukturovaném prostředí bezpečně a jistě a mělo přiměřené množství podnětů. Předvídatelnost a pravidelnost jednotlivých aktivit pomáhá k adaptaci dítěte, k jeho celkové spokojenosti, k rozvoji samostatnosti i zdravému psychosociálnímu vývoji.

4. Plán výchovy a péče v jednotlivých aktivitách

Naším cílem je směřovat rozvoj schopností dítěte k oblasti **sociálních, kulturních a hygienických návyků**. Zaměřujeme se na **formování osobnosti dítěte, jeho fyzický a psychický vývoj**. Vzhledem k malému počtu dětí věkově srovnatelných nedělíme již děti na menší skupinky dle věku.

Pro naplnění plánu výchovy a péče rozdělujeme aktivity s dětmi na několik celků, při nichž využíváme různorodé metody a formy výchovy a vzdělávání:

Individuální práce s dětmi

Vzhledem k malému počtu dětí není problém s individuálním přístupem ke každému dítěti dle jeho potřeb a vyspělosti. Individuální přístup se projevuje v každé činnosti, kterou s dětmi absolvujeme. Týká se pomoci a vysvětlení v sebeobslužných činnostech jako je oblékání,

toaleta, jídlo, hygiena. Všechny další aktivity, které budou dále popsány, absolvují děti ve skupině. Individuální přístup se zde projeví hlavně v tom, že výchovný pracovník dítě zná a dobře odhadne, kdy je třeba zasáhnout radou, dopomocí, povzbuzením apod.

Spontánní činnost, tvořivé hry

Volné hře dětí je věnován převážně čas dopolední, před svačinkou, kdy děti do skupinky postupně přicházejí. Dále pak je volné hře zpravidla věnován i čas po odpoledním odpočinku. K volné hře jsou venku i uvnitř zázemí přichystány hračky a pomůcky vhodné pro daný věk dětí, tj. převážně 2 – 3 roky. Hračky jsou pečlivě voleny, pokud je to vhodné, po určitých časových intervalech i vyměňovány. Vychovatel má možnost například před příchodem dětí nachystat inspirativní skupinky hraček, stavebnic, tvořivých pomůcek a sledovat, které děti se budou zabývat nabídnutou činností. Tato „pozorování“ poté mohou sloužit k diagnostice dětí a lepšímu poznání jejich temperamentu, předností, nadání příp. nedostatků, se kterými může vychovatel dále pracovat. Při společných aktivitách dochází k sociálnímu rozvoji dětí, jsou nenápadně vedeny k sociálnímu citění, ohleduplnosti a všímavosti. Volná hra vyžaduje plnou pozornost výchovného pracovníka.

Pohybové aktivity, tělovýchova

Pohyb a základy tělovýchovy patří k pravidelným aktivitám dětské skupiny Čekanka. Jedná se o pohyb převážně venku, kde jsou k této činnosti ideální podmínky. Děti často chodí na procházky, které jsou doplňovány zábavnými prvky. Jsou to např. stopování, všímání si věcí v okolní přírodě, pozorování ptáků, hmyzu a jiných živočichů a spousta dalších činností dle ročních období. Děti se tak psychicky i fyzicky otužují a jsou vedeny k radosti z pohybu. Formou pohybových her, tance a dalších aktivit se děti učí základům cvičení, protahování těla, odbourávání jednostranného zatěžování pohybového aparátu, zvláště se věnujeme správnému držení těla. K tomu přispívá i pravidelné ježdění na koních, které dle dohody s rodiči dětem poskytujeme. Zařazujeme také míčové a postřehové hry (přihrávání, hod na cíl apod.). V rámci pohybových aktivit zpravidla nesoutěžíme, pouze děti podporujeme v jejich přirozených schopnostech a dovednostech. Snažíme se rozvíjet jejich fyzický potenciál a vést je k pohybově aktivnímu stylu života.

Jídlo

Veškeré jídlo je dětem podáváno u stolečků. Děti jsou vedeny k samostatnosti, dle potřeby menším dětem pomáháme se správnými stolovacími návyky. Děti se učí si u jídla navzájem pomáhat – podávají si např. ubrousek, příbory a podobně. Je dbáno na hygienu před jídlom i po jídle (umývání rukou). Doba jídla je dodržována pokud možno ve stejný čas, po hlavním programovém bloku, tj. 11.30 probíhá příprava na oběd, uklízení hraček, mytí rukou, prostírání. Při podávání jídla je přítomna další proškolená osoba viz. personální zajištění. Děti do jídla nenutíme, pouze nabídneme. Rodiče jsou pak informováni, jak jejich dítě jedlo, a je s nimi konzultováno, jak přistupovat k jídelním zvyklostem dítěte. U jídla nemusí být děti úplně potichu, podporujeme klidnou konverzaci a soustředění na jídlo. Pokud je skupinka na delší vycházce, může svačina proběhnout v lesním prostředí. Děti mají vždy své lahvičky s pitím s sebou, svačinku dostanou s ubrouskem od vychovatelky. Ruce si mohou očistit vlhčenými ubrousky příp. desinfekcí. Při jídlu v lese vždy sedíme na podsedácích, které mají děti s sebou v batůžku. Vše o dodavateli jídla, odhlašování, platbách apod. je uvedeno v příloze.

Pobyt venku

Venkovní aktivity jsou jednou z hlavních předností dětské skupiny Čekanka. Snažíme se co nejvíce z programu uskutečňovat ve venkovním prostředí. Máme k tomu vhodné zázemí pro hry, aktivity na dětském hřišti a v bezprostřední blízkosti les. Pro pobyt venku jsou stanovena pravidla, k jejichž dodržování vedeme všechny děti ve skupině od počátku jejich nástupu do dětské skupiny.. Pravidla jsou jasná a pro děti pochopitelná, pravidelně vysvětlujeme, proč se snažíme o jejich dodržování, a popisujeme smysl a význam jednotlivých pravidel viz. příloha.

Řízené činnosti

Hlavní programový blok probíhá vždy po svačince, tj. cca od 9.30 – 11.30 h. Je vždy zaměřen tematicky, dopředu připraven i s případnými pomůckami. Někdy se blok dělí na činnosti uvnitř např. výtvarné činnosti, divadlo, poznávací blok. Po skončení programu uvnitř odcházejí děti do venkovního prostředí, kde dále pokračuje řízený program. Časté jsou také vycházky, kde některé poznávací, výtvarné a další činnosti jsou spojeny přímo s vycházkou. Snažíme se, aby děti trávily co nejvíce času venku za každého počasí. Dětem je doporučováno vhodné vrstvené oblečení. Do povinného vybavení patří batůžek s vybavením viz. příloha Doporučené vybavení.

Odpolední odpočinek

Vzhledem k mladšímu věku dětí v dětské skupině zařazujeme odpolední odpočinek, kdy děti odpočívají na lehátkách v místnosti k tomu určené. Děti mají vlastní pokrývky, které si pravidelně nosí domů na vyprání (spacák), vhodné převlečení – není nutné pyžamo. K odpočinku si mohou vybrat ze školkového košíku oblíbeného plyšáka. Pokud je vhodné počasí, může odpočinek proběhnout i venku v malém lesíku u Lesní mateřské školy. V tomto případě používáme karimatky a spacáky, odpočívá se ve stínu v klidném prostředí. Po ulehnutí dětí poslouchají čtené pohádky, popřípadě reprodukovanou uklidňující hudbu. Pokud někdo z dětí nemůže usnout, je mu po půl hodině klidu nabídnuta další klidová činnost – prohlížení obrázkových knížek, malování apod. Doba odpočinku je určena od 12.30 do 14.30, kdy se děti postupně budí, oblékají. Odpolední program začíná svačinkou.

Oblast sebeobsluhy

Samostatnosti je věnována velká pozornost a v podstatě se prolíná všemi činnostmi v dětské skupině. K samostatnému chování patří nejen podpora schopností a dovedností, jako je oblékání, hygiena, toaleta atd. Patří sem i schopnost požádat o pomoc, když mám s něčím problém, pomoci kamarádovi, pokud to svedu, poděkovat, pozdravit atd. Samostatnou kapitolou je obsluha při jídle. Donést si jídlo, jíst dle schopností samostatně, uklidit po jídle své místo, odnést nádobí a další potřebné úkony. Vzhledem k náročnosti učení sebeobsluhy je i při počtu 6 dětí přítomná pomocná pracovnice.

Hlavním úkolem Dětské skupiny je zabezpečit pobyt dítěte mimo domov, nabídnout dítěti kvalitně strávený čas, seznámení s novými kamarády, poskytnout další zážitky, naučit dovednosti a vzdělávat jej na adekvátní úrovni. Tím vším pomáháme rodičům ke snadnějšímu skloubení pracovní a rodinné stránky života.

Snažíme se dětem vytvořit laskavé prostředí s citlivým přístupem založené na vzájemné důvěře, pocitu bezpečí, jistoty a splnění veškerých potřeb dítěte s přihlédnutím ke specifikům jeho věku.

V předškolním období se má dítě především naučit sociálnímu cítění, morálním hodnotám, přijetí a dodržování stanovených pravidel – jejich pochopení a vnímání. Děti se učí vnímat i kulturní prvky, pozornost k místu, ve kterém žijí. Dále vedeme děti k samostatnosti, odpovědnosti, vztahu ke všemu živému, k přírodě.

Zastáváme názor, že hra je přirozený a zásadní aktivizační i výchovný prostředek k upevnování základních znalostí a dovedností dítěte. Hra je rovněž důležitým prostředkem rozvoje osobnosti. Rozvíjí emocionální zralost skrze sociální vazby, podporuje myšlení, představivost, schopnost soustředění se a řešení situací. K dětem přistupujeme vždy individuálně, nabízíme aktivity dle jejich možností, zájmů a potřeb.